

[Akceptuję](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Artykuły](#)

Szczur jako zwierzę laboratoryjne i towarzyszące

Dariusz Wolski

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

Katedra Fizjologii Zwierząt

Wydział Medycyny Weterynaryjnej

STRESZCZENIE

Szczur jest gatunkiem coraz częściej utrzymywanym jako zwierzę towarzyszące, a także odgrywającym ogromną rolę w służbie człowiekowi w wielu dziedzinach nauki. Jako gryzoń należy do rodziny myszowatych, o wybitnych zdolnościach adaptacyjnych do zmieniających się warunków środowiskowych, plennym i odpornym na liczne choroby. Liczne akty prawne regulują warunki utrzymania tych zwierząt głównie wykorzystywanych w celach naukowych i edukacyjnych, ale mogą stanowić również źródło informacji dla hodowli amatorskich. Celem niniejszej publikacji jest zapoznanie czytelnika z podstawowymi informacjami na temat biologii gatunku, żywienia, warunków zootechnicznych, wykorzystaniem szczurów w badaniach naukowych, a także aspektami prawnymi z zakresu ochrony zwierząt laboratoryjnych. Opracowanie może być również przydatne dla hodowców i miłośników tych zwierząt.

WSTĘP

Pod względem taksonomicznym szczury zaliczane są do rzędu gryzoni (*Rodentia*), rodziny myszowatych (*Muridae*). Najbardziej rozpowszechnionymi w warunkach Polski i Europy są dwa gatunki: szczur śniady (*Rattus rattus*) oraz szczur wędrowny (*Rattus norvegicus*) [HEMPEL-ZAWISTOWSKA I IN., 2016]. Szczur wędrowny (zdjęcie nr 1) jest znacznie większy od szczura śniadego (zdjęcie nr 2) o masywnej budowie i długości ciała, która u osobników dorosłych waha się w granicach 160-280 mm bez ogona. Masa ciała dochodzi w warunkach naturalnych do 615 g, a nawet wg niektórych danych do około 1000 g. Najczęściej spotykane jest umaszczenie brunatne z odcieniem od żółtego do szarego, niemniej jednak spotykane są również osobniki czarne, barwy kremowej czy też albinotyczne [BURT, 2006, KOWALSKI I RUPRECHT, 1984]. Z kolei jego krewniak szczur śniady jest wyraźnie mniejszy, o długości ciała bez ogona 150-230 mm, masa ciała osobników dorosłych dochodzi do około 300 g. Umaszczeniem najczęściej spotykanym jest kolor szaro-brązowy do czarnego z jasnym podbrzuszem. To co odróżnia go od szczura wędrownego to znacznie większe półokrągłe uszy i dłuższy ogon z widocznymi łuskami [SERAFIŃSKI, 1995]. Oba gatunki towarzyszą ludzkości od stuleci i jako gatunki synantropijne czerpią wiele korzyści z obcowania w pobliżu gospodarstw ludzkich. Od starożytności zwierzęta te traktowane były jako szkodniki bądź też jako zwierzęta pożyteczne w zależności od szerokości geograficznej, kultury oraz wierzeń. Minione stulecie do czasów obecnych pokazuje, że coraz większe znaczenie odgrywają szczury jako zwierzęta laboratoryjne używane w nauce i doświadczalnictwie oraz jako zwierzęta towarzyszące (domowe) [SZAREK I IN., 2013].

FIZJOLOGIA GATUNKU

Szczury posiadają specyficzne przystosowania do wielu różnych środowisk oraz do zmiennych warunków klimatycznych dzięki wykształconym zdolnościom adaptacyjnym. Mechanizmy adaptacyjne mogły rozwinąć się w dziejach ewolucji tych zwierząt dzięki instyktom i narządom zmysłów oraz umiejętności życia w grupach społecznych [BRYLIŃSKA, 1996].

« | [1](#) | [2](#) | [3](#) | [4](#) | [5](#) | [6](#) | [7](#) | »

<http://laboratoria.net/artukul/25925.html>

Informacje dnia: [Jak otworzyć laboratorium? Dziękujemy za odwiedziny na targach Labs Expo W przyszłości będziemy jedli mięso z drukarki Ruszył nabór na wspólne projekty przedsiębiorców i naukowców; w puli 66 mln zł Błonica - choroba groźna także dla dorosłych 87% internautów uważa hejt za poważny problem społeczny](#) [Jak otworzyć laboratorium? Dziękujemy za odwiedziny na targach Labs Expo W przyszłości będziemy jedli mięso z drukarki Ruszył nabór na wspólne projekty przedsiębiorców i naukowców; w puli 66 mln zł Błonica - choroba groźna także dla dorosłych 87% internautów uważa hejt za poważny problem społeczny](#) [Jak otworzyć laboratorium? Dziękujemy za odwiedziny na targach Labs Expo W przyszłości będziemy jedli mięso z drukarki Ruszył nabór na wspólne projekty przedsiębiorców i naukowców; w puli 66 mln zł Błonica - choroba groźna także dla dorosłych 87% internautów uważa hejt za poważny problem społeczny](#)

Partnerzy